

Η «οντολογία» της τεχνολογίας «συναντά» τα Βαλκάνια στη Θεσσαλονίκη για τον ένα αιώνα ζωής του περιοδικού «ΘΕΟΛΟΓΙΑ»

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Ελλάδος](#)

Πανορθόδοξο και ακαδημαϊκό επίκεντρο για ένα τριήμερο θα γίνει η πόλη του Αγίου Δημητρίου - Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και πέντε Προκαθήμενοι θα τιμήσουν με την παρουσία τους το Β' Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο που διοργανώνει η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος

• Του Νικολάου Ζαΐμη

Σχεδόν δύο χρόνια από την διεξαγωγή του [Α' Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου](#) με αφορμή την συμπλήρωση 100 ετών από την ίδρυση και έκδοση του [περιοδικού «ΘΕΟΛΟΓΙΑ»](#) που διεξήχθη στην Αθήνα (11 - 14 Οκτωβρίου 2023), η [Θεσσαλονίκη](#)

αναλαμβάνει να συνεχίσει το επιτυχημένο έργο με την φιλοξενία του Β' Συνεδρίου που έχει ως τίτλο: **«Η Ορθόδοξη θεολογία και η “οντολογία” της τεχνολογίας: ανθρωπολογικές, πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές συνέπειες».**

Από τις 29 Σεπτεμβρίου έως και την 1η Οκτωβρίου η πόλη του Αγίου Δημητρίου γίνεται το επίκεντρο της Ορθοδοξίας συγκεντρώνοντας στο επιστημονικό και πολιτιστικό «υπερώο» Προκαθημένους Ορθοδόξων Εκκλησιών, εκπροσώπους Αυτοκεφάλων Ορθοδόξων Εκκλησιών, καθώς και κορυφαίους θεολόγους, φιλοσόφους, επιστήμονες, ακαδημαϊκούς και καλλιτέχνες από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Με αφετηρία την βυζαντινή αίγλη της Θεσσαλονίκης, αλλά και οδηγό τη βαρύνουσα ιστορική σημασία και παρουσία 102 χρόνων του περιοδικού «ΘΕΟΛΟΓΙΑ», το οποίο εκδίδεται από την Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, διοργανωτές και συμμετέχοντες θέλουν να αφήσουν ακόμη ένα μεγάλο θεολογικό αποτύπωμα με την δύση του πρώτου τετάρτου του 21ου αιώνα. Η θεματική του συνεδρίου συμπεριλαμβάνει σε λίγες λέξεις τα σύγχρονα προβλήματα που η ορθόδοξη θεολογία και η εκκλησιαστική μαρτυρία καλούνται να δώσουν απαντήσεις – ενίοτε και λύσεις – σε όσα αδιέξοδα μπορούν να προκληθούν από την αλόγιστη χρήση της τεχνολογίας. Παράλληλα, δίνουν και την καλή μαρτυρία απέναντι σε όσους αμφιβάλλουν ή και αμφισβητούν τα οφέλη της τεχνολογίας προς τον άνθρωπο και την κτίση γενικότερα.

Εκτός όμως από το επιστημονικό κομμάτι, το Β' Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο του περιοδικού «ΘΕΟΛΟΓΙΑ», αναδεικνύει και μία άλλη διάσταση, αυτή των **Ορθόδοξων Βαλκανίων**. Η Θεσσαλονίκη διαχρονικά αποτελούσε την μητρόπολη των Βαλκανίων. Στη μνήμη του δυτικού κόσμου πολλές φορές ο χώρος αυτός είναι αποτυπωμένα ως εστία διαρκών εντάσεων, διχασμών, καχυποψίας και πολέμων. Ωστόσο, το Συνέδριο με μία φωτογραφική έκθεση και μία μεγάλη συναυλία για τα Βαλκάνια στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης φροντίζει να μην περάσει στη λήθη η πραγματική αξία τους. Μια αξία η οποία κρύβει μέσα της έναν μεγάλο πλούτο, πνευματικό και πολιτιστικό. Μια γέφυρα που τα τόξα της αποτελούν οι διαφορετικές ενθοτικές ομάδες που την αποτελούν. Τα χρώματα της γέφυρας είναι φτιαγμένα με ψηφίδες πνευματικές που σμιλεύτηκαν στην νύμφη του Θερμαϊκού και από εκεί ταξίδεψαν για να ενώσουν τα Ορθόδοξα Βαλκάνια. Ο Απόστολος Παύλος, ο Άγιος Δημήτριος, οι αδελφοί Άγιοι Κύριλλος και Μεθόδιος και ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς αποτελούν μερικά μόνο παραδείγματα αυτών των ψηφίδων.

(Φωτο: Ραφαήλ Γεωργιάδης)

Πανορθόδοξος χαρακτήρας

Η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος μέσω της Επικοινωνιακής και Μορφωτικής Υπηρεσίας της Εκκλησίας της Ελλάδος (Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.) και άλλους φορείς έχουν αναλάβει να φέρουν εις πέρας την διοργάνωση , υπογραμμίζει ότι το Συνέδριο αυτό: «δίνει τη δυνατότητα στη «Βυζαντινή» Θεσσαλονίκη να φανερώσει τον πανορθόδοξο χαρακτήρα της, καθώς καθίσταται, για μία ακόμη φορά στην ιστορία της, σημείο συνάντησης και ενότητας, τόπος μαρτυρίας του ορθοδόξου ήθους και του ελληνικού πολιτισμού».

Το Συνέδριο θα πραγματοποιηθεί από τη Δευτέρα, 29 Σεπτεμβρίου έως και την Τετάρτη, 1η Οκτωβρίου 2025. Θα το τιμήσουν με την παρουσία τους ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, **Κωνσταντίνος Τασούλας**, ο Οικουμενικός Πατριάρχης **κ.κ. Βαρθολομαίος**, ο Πατριάρχης Βουλγαρίας **κ.κ. Δανιήλ**, ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου **κ.κ. Γεώργιος**, ο Αρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας **κ.κ. Ιωάννης**, καθώς και εκπρόσωποι των υπολοίπων **Αυτοκεφάλων Ορθοδόξων Εκκλησιών**. Όλοι προσκεκλημένοι της Ιεράς Συνόδου

της Εκκλησίας της Ελλάδος και του οικοδεσπότη του περιοδικού «ΘΕΟΛΟΓΙΑ», Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος **κ.κ. Ιερωνύμου**.

Βαλκάνια και σύγχρονες τεχνολογικές προκλήσεις - Έξι Ακαδημαϊκοί συζητούν

Το συνέδριο θα ξεκινήσει το πρωί της Δευτέρας, 29 Σεπτεμβρίου, από το Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης (Αίθουσα Αιμίλιος Ριάδης/ Ώρα: 11:00 - 12:45). Η συζήτηση στρογγυλής τραπέζης περιλαμβάνει τους δύο βασικούς άξονες του Συνεδρίου. Τεχνολογία και Βαλκάνια. Υπό τον συντονισμό του Καθηγητή της Ιστορίας της Τεχνολογίας στους Νεώτερους Χρόνους στο Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης στο ΕΚΠΑ, **Αριστοτέλη Τύμπα**, θα διεξαχθεί συζήτηση με θέμα: «Η ιστορική και πολιτισμική εμπειρία των Βαλκανικών χωρών και οι σύγχρονες τεχνολογικές προκλήσεις».

Θα λάβουν μέρος οι:

Gjergji Mulla, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Στατιστικής και Εφαρμοσμένης Πληροφορικής, Αναπληρωτής Κοσμήτορας της Σχολής Οικονομικών Επιστημών, από το Πανεπιστήμιο Τιράνων.

Vesselin Petkov, Καθηγητής Θεωρητικής Φυσικής και Φιλοσοφίας, Ιδρυτικό μέλος και νυν Διευθυντής του Ινστιτούτου “Hermann Minkowski”, Μόντρεαλ, Καναδάς / Τμήμα Φιλοσοφίας της Επιστήμης, Ινστιτούτο Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας, από την Βουλγαρική Ακαδημία Επιστημών.

Aleksandar Petrović, Καθηγητής Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας, Ηθικής και Ιστορίας των Επιστημών, Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης και της Τεχνολογίας, από το Πανεπιστήμιο Βελιγραδίου.

Aleksandar Spasenovski, Καθηγητής και Διευθυντής Τομέα Συνταγματικού Δικαίου και Πολιτικών Συστημάτων, Ινστιτούτο Νομικών και Πολιτικών Επιστημών, Νομική Σχολή Iustinianus Primus, από το Πανεπιστήμιο «Άγιοι Κύριλλος και Μεθόδιος», Σκόπια.

Şeref Halil Turan, Καθηγητής Φιλοσοφίας, Τμήμα Φιλοσοφίας, Διευθυντής του Ερευνητικού Κέντρου Εφαρμοσμένης Ηθικής, Πολυτεχνείο Μέσης Ανατολής (Middle East Technical University – METU), Άγκυρα.

Ο Άγιος Δημήτριος των Βαλκανίων

Αμέσως μετά την ολοκλήρωση της στοργγυλής τράπεζας θα ακολουθήσουν τα εγκαίνια της Διαβαλκανική Έκθεση Φωτογραφίας με θέμα: «Σε υπέρμαχον η Οικουμένη: Ο άγιος Δημήτριος ο Μυροβλήτης στα Βαλκάνια: εμβληματικοί λατρευτικοί χώροι, φορητές εικόνες και τοιχογραφίες», με εκθέματα από κάθε χώρα των Βαλκανίων, η οποία θα διαρκέσει έως τις 20 Οκτωβρίου 2025.

Τα Εγκαίνια της εν λόγω Φωτογραφικής Εκθέσεως θα πραγματοποιηθούν, στη 1 το μεσημέρι, στο φουαγιέ του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης, παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου Τασούλα, του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου, Προκαθημένων και Εκπροσώπων Αυτοκεφάλων Εκκλησιών, καθώς και άλλων επισήμων προσώπων. Η είσοδος στα εγκαίνια θα είναι ελεύθερη.

Στην έκθεση παρουσιάζεται η τιμή που αποδίδεται στον Άγιο Δημήτριο στον βαλκανικό χώρο από τη Βυζαντινή περίοδο μέχρι και σήμερα. Συγκεκριμένα, προβάλλονται ναοί και μοναστήρια αφιερωμένα στον Άγιο Δημήτριο, καθώς και έργα μνημειακής ζωγραφικής και μικροτεχνίας με εικονογραφικά θέματα που σχετίζονται με τον βίο του. Στην έκθεση, μέσα από πλούσιο φωτογραφικό υλικό που παρήχθη για τις ανάγκες της, αναδεικνύεται η εξάπλωση της τιμής του Αγίου προστάτη και Πολιούχου της Θεσσαλονίκης σε ολόκληρο τον χριστιανικό κόσμο των Βαλκανίων.

Οι ναοί του Αγίου Δημητρίου που παρουσιάζονται στην έκθεση είναι:

Οικουμενικό Πατριαρχείο: Ναός Αγίου Δημητρίου στο Φανάρι, στα Ταταύλα, στην Ξηροκρήνη.

Εκκλησία της Σερβίας: Πατριαρχικό Μοναστήρι Ιπεκίου, Μονή Βίσοκι Ντέτσανι, Μονή Βέλικα Ρέμετα.

Εκκλησία της Ρουμανίας: Ναός Αγίου Δημητρίου στη Σουτσεάβα, στο Βουκουρέστι, στη Μονη Căldărușani.

Εκκλησία της Βουλγαρίας: Ναός Αγίου Δημητρίου στο Βέλικο Τάρνοβο, στην Παταλένιτσα, στο Μπομπόσεβο.

Εκκλησία της Ελλάδος: Βασιλική Αγίου Δημητρίου στη Θεσσαλονίκη, Ναός Αγίου Δημητρίου στον Μυστρά, Ναός Αγίου Δημητρίου Κατσούρη στην Άρτα.

Εκκλησία της Αλβανίας: Ναός Αγίου Δημητρίου στο Βεράτι, στη Μπομπόστιτσα και στην Πολύτσανη.

Οι εργασίες

Το απόγευμα της «μεγάλης Δευτέρας» για την Θεσσαλονίκη θα ολοκληρωθεί με την **κήρυξη της επίσημης έναρξης του Συνεδρίου** η οποία θα γίνει από τον Οικουμενικό Πατριάρχη **κ.κ. Βαρθολομαίο**, στις 18:30, στον **Ιερό Ναό του Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης**. Χαιρετισμό θα απευθύνουν ο Πρόεδρος της Ελληνική Δημοκρατίας, Κωνσταντίνος Αν. Τασούσας και ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος. Θα ακολουθήσει η κεντρική διάλεξη από τον Ομότιμο Καθηγητή του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, **Ευθύμιο Νικολαΐδη**, με θέμα: **«Η οντολογία της σύγχρονης τεχνολογίας»**. Συντονιστής της τελετής έναρξης θα είναι ο **κ. Αλέξανδρος Κατσιάρας**, Γραμματέας της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου, Διευθυντής Σύνταξης του περιοδικού Θεολογία. Η τελετή έναρξης θα μεταδοθεί ζωντανά από την EPT3.

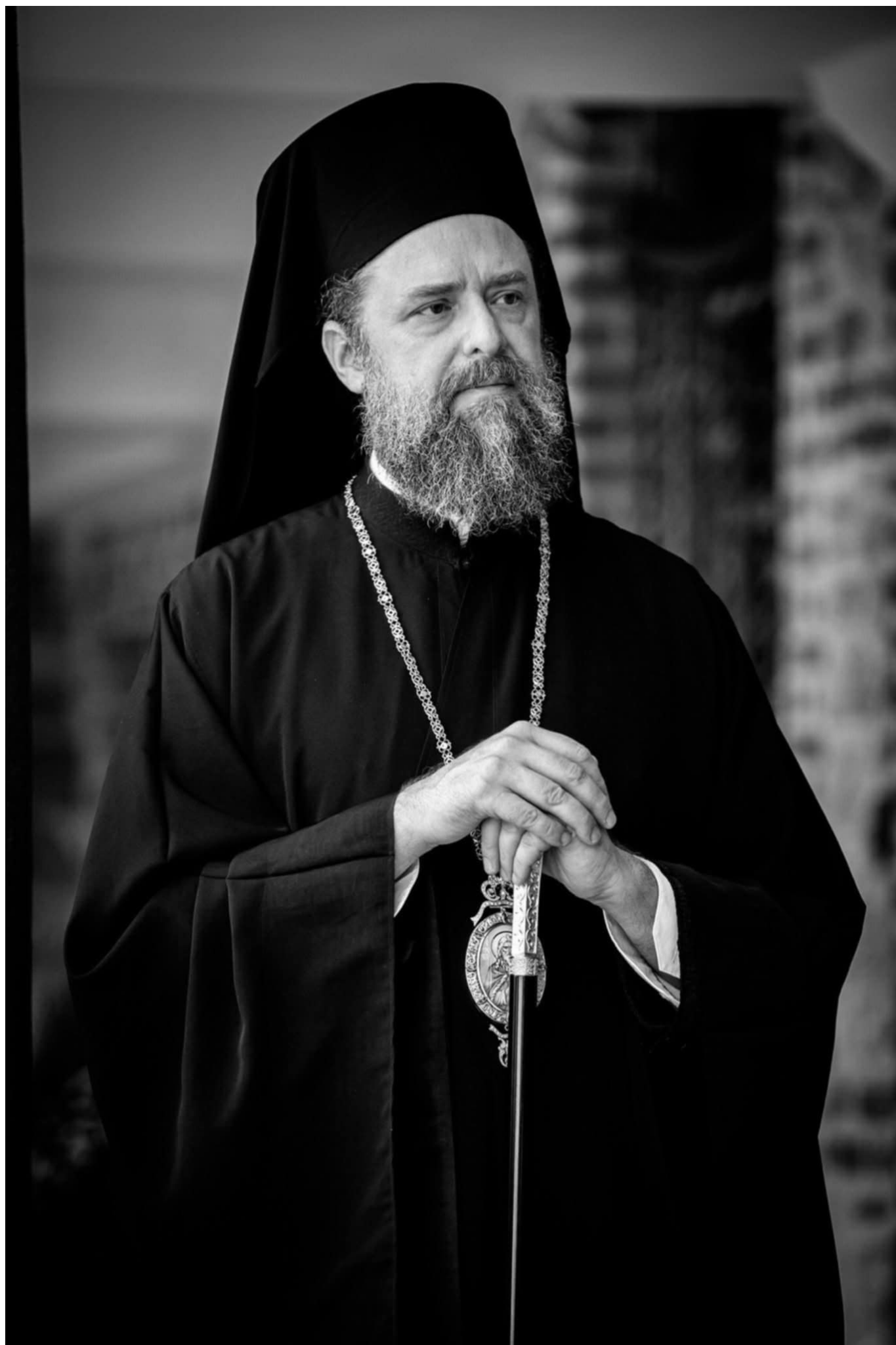

(Φωτο: Ραφαήλ Γεωργιάδης)

Το κύριο έργο των εργασιών του συνεδρίου θα διεξαχθεί την Τρίτη, 30 Σεπτεμβρίου, στην Αίθουσα Τελετών του Κτηρίου Διοικήσεως του Α.Π.Θ. και την Τετάρτη, 1η Οκτωβρίου, στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης. Η καταληκτική ομιλία – με την οποία θα περατωθούν οι εργασίες του Συνεδρίου – θα γίνει το απόγευμα της Τετάρτης από τον Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης **κ. Φιλόθεος**, Διευθυντή Κλάδου Εκδόσεων της Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.

[ΔΕΙΤΕ ΕΔΩ ΤΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ](#)

Όσοι επιθυμούν να παρακολουθήσουν τις εργασίες του Συνεδρίου του Περιοδικού «Θεολογία», μπορούν να το δηλώσουν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, δια της αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος (e-mail) στον σχετικό υπερσύνδεσμο που υπάρχει στην ιστοσελίδα της Εκκλησίας της Ελλάδος στο διαδίκτυο (<https://www.ecclesiagreecce.gr/2theologia100/>), όπου οι ενδιαφερόμενοι δύνανται να πληροφορηθούν και το πλήρες πρόγραμμα του Συνεδρίου.

Οι δύο επιστημονικοί άξονες

Η συμβολή του περιοδικού «ΘΕΟΛΟΓΙΑ» στην καλλιέργεια της ελληνικής ορθόδοξης θεολογίας στάθηκε μοναδική και εξελίχθηκε ως το εγκυρότερο επιστημονικό περιοδικό της ελληνικής θεολογίας, με αδιάληπτη παρουσία 102 ετών. Στο πλαίσιο του Συνεδρίου, όπως διαπιστώνεται και από το πρόγραμμα των εισηγήσεων, **ο πρώτος επιστημονικός άξονας** αφορά την **ιστορία του περιοδικού Θεολογία** από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα και την αποτίμηση της εν γένει προσφοράς του στην καλλιέργεια της Ορθόδοξης θεολογίας, μέσα από ένα ευρύ πεδίο γνωστικών αντικειμένων της θεολογίας (όπως η Εκκλησιαστική Ιστορία, η Δογματική, η Πατερική Γραμματεία, η Αγιολογία, κ.λπ.) καθώς επίσης και συναφών επιστημονικών γνωστικών περιοχών (π.χ., της φιλολογίας, της φιλοσοφίας, της ιστορίας, της κοινωνιολογίας, της ψυχολογίας, κ.λπ.).

Ο δεύτερος επιστημονικός άξονας, αναφέρεται ειδικότερα στον **λόγο της Ορθόδοξης Εκκλησίας και θεολογίας ενώπιον της οντολογίας και της ευρύτερης φιλοσοφίας της τεχνολογίας**. Όπως επεξηγεί ο [κ. Αλέξανδρος Κατσιάρας](#) σε άρθρό με τίτλο: **“Η Ορθόδοξη Θεολογία ενώπιον της φιλοσοφίας της τεχνολογίας”**, το οποίο δημοσιεύεται στο πρόγραμμα του Συνεδρίου, πρόκειται για ένα είδος «επέκτασης» των εργασιών του Α΄ Συνεδρίου το οποίο είχε τίτλο: «Η Ορθόδοξη Θεολογία εν πορεία στην “άυλη πραγματικότητα” της ύστερης νεωτερικότητας», και περαιτέρω εμβάθυνσης του σχετικού προβληματισμού. «Πιθανότατα, ένα τέτοιο συνέδριο για τη φιλοσοφία της τεχνολογίας διοργανώνεται για πρώτη φορά», παρατηρεί ο Γραμματέας της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου, κ. Κατσιάρας.

Ο Διευθυντής Συντάξεως του Περιοδικού “Θεολογία” και Γραμματέας της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου, κ. Αλέξανδρος Κατσιάρας, κατά την άφιξη του Οικουμενικού Πατριάρχη στη Θεσσαλονίκη (Φωτο: Ιερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης)

«Μαζί, από τα Βαλκάνια για την Οικουμένη»

«Τα Βαλκάνια μοιράζονται μια κοινή ιστορική πορεία, με κοινά πολιτισμικά και λατρευτικά στοιχεία. Σήμερα, που η τεχνολογία συχνά απομονώνει τον άνθρωπο και τον αποκόπτει από τον χρόνο, τον τόπο και τον άλλον, το «μαζί» των Βαλκανίων γίνεται μήνυμα προς την Οικουμένη: να ξανασυνδέσουμε πολιτισμούς, μνήμες και φωνές· να μετατρέψουμε την ποικιλία σε συμφωνία, όχι σε θόρυβο και διαίρεση». Αυτό το μήνυμα από τους διοργανωτές, εκτός από την γραπτή προτροπή, θα μεταφερθεί και με τους ήχους των Βαλκανίων.

Στο πλαίσιο του Β΄ Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου το βράδυ της 1ης Οκτωβρίου, στο **Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης** (Αίθουσα Φίλων Μουσικής), στις 8:00 μ.μ., θα πραγματοποιηθεί μεγάλη συναυλία με τίτλο: **«Μαζί, από τα Βαλκάνια για την Οικουμένη»**.

Στο Α' Μέρος της Συναυλίας θα παρουσιαστούν έργα του Μανόλη Καλομοίρη και του Γιάννη Κωνσταντινίδη από την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης (Διεύθυνση Ορχήστρας: Γεώργιος Βράνος) με τη συμμετοχή της Χορωδίας Πανεπιστημίου Μακεδονίας (Διδασκαλία: Μαρία Μελιγκοπούλου) και της Νεανικής Χορωδίας του Ιερού Ναού Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου (Διδασκαλία: Ελπίδα Τσάμη) και εν συνεχεία το Χορωδιακό Σύνολο Vanya Moneva από τη Βουλγαρία θα ερμηνεύσει παραδοσιακά βουλγαρικά τραγούδια, διασκευασμένα από κορυφαίους συνθέτες, μουσικολόγους και ενορχηστρωτές.

Στο Β' Μέρος της Συναυλίας, **ο Γκόραν Μπρέγκοβιτς** με το μουσικό του σχήμα θα παρουσιάσει αγαπημένα μουσικά θέματα από τη δισκογραφία του.

Η συναυλία διοργανώνεται από την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος, με την ευγενική χορηγία του Υπουργείου Εσωτερικών - Τομέας Μακεδονίας-Θράκης, του Υπουργείου Πολιτισμού, του Δήμου Θεσσαλονίκης - 60α Δημήτρια 2025 και της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης.

«Μέσα από την παράδοση, την τέχνη και την εκκλησιαστική λατρεία, αναδύεται μια ενότητα με περιεχόμενο - ενότητα που σέβεται την ιστορία και θεραπεύει τα τραύματα, ενότητα που αναγνωρίζει τον άνθρωπο και δεν τον ισοπεδώνει. Αυτήν την υπόσχεση δίνει η μουσική, όσο και η Πίστη: να κάνει ορατό, έστω για μία βραδιά, ότι οι διαφορές δεν πρέπει να μας διαιρούν, ότι οι διαιρέσεις δεν έχουν τον τελευταίο λόγο, ότι το «μαζί» είναι εφικτό», καταλήγουν οι διοργανωτές.

Συναυλία

***Μαζί, από τα Βαλκάνια
για την Οικουμενή***

*Γκόραν Μπρέγκοβιτς
Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης
Χορωδία Πανεπιστημίου Μακεδονίας
Νεανική Χορωδία Ι.Ν. Αγ. Κυρίλλου & Μεθοδίου
Χορωδιακό σύνολο Vanja Moneta*

*Αίθουσα Φίλων Μουσικής
Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης*

Τετάρτη 1 Οκτωβρίου 2025, 20.00